

Література

1. Библиография : Учебник для библиотеч. фак. ин-тов культуры/ Ирина Гудовщикова, Михаил Брикман, М.П. Бронштейн и др.; Под ред. М. А. Брикмана, А.Д. Эйхенгольца. -М.: Книга, 1969. -560 с.
2. Бібліотекознавство і бібліографія України : Бібліогр. покажч./ М-во культури і мистецтв України. НІБ України. -К.. -1999. - Вип.57 : Покажчик видань за II півріччя 1998 року/ Укл. Т.М.Заморіна. -1999. -84 с.
3. Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство : Зведений каталог нових надходжень до провідних бібліотек Харкова за 2001 рік/ Укл. Олена Скорик, Ред. С.М. 4.Миценко; М-во культури і мистецтв України, ХДНБ ім. В.Г.Короленка , Харків. бібліотечне тов-во. -Х., 2002. -111 с.
4. Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Зведений каталог нових надходжень до провідних бібліотек Харкова за 2004 рік/ Укл. Людмила Глазунова,
5. Брауде Л. Р. Основы библиотечно-библиографических знаний : - М.: Высш. шк., 1987. -93,

Олена Татакі, Анастасія Тяпкова
Одеський національний політехнічний університет
Одеса, Україна

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА МИТНОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ

***Анотація:** У статті означено специфіку формування документно-інформаційних ресурсів підприємства митної сфери, вказано основні напрями діяльності Асоціації митних брокерів України.*

***Ключові слова:** документно-інформаційні ресурси, підприємство митної сфери діяльності, митний брокер, митний кодекс, Асоціація митних брокерів України.*

Аннотация: В статье отмечено специфику формирования документо-информационных ресурсов предприятия таможенной сферы, указаны основные направления деятельности Ассоциации таможенных брокеров Украины.

Ключевые слова: документо-информационные ресурсы, предприятие таможенной сферы деятельности, таможенный брокер, таможенный кодекс, Ассоциация таможенных брокеров Украины.

Abstract: The formation is defined by the specific document-enterprise information resources of customs areas specified main, activities of the Association of Customs Brokers Ukraine.

Keywords: document-information resources, business scope of customs, customs broker, Customs Code, the Association of Customs Brokers Ukraine.

Сучасний етап розвитку українського суспільства, а саме налагодження взаємовигідних відносин з країнами Європейського співтовариства, вимагає розробки ефективного документаційного забезпечення управління загалом та формування документно-інформаційних ресурсів підприємства митної сфери діяльності зокрема. Тому апарат управління потребує досвідчених фахівців, які можуть забезпечити не тільки ефективну роботу з документами організації або підприємства, а й вирішення важливих управлінських рішень в митній сфері діяльності.

Теоретичною та інформаційною базою для дослідження зазначеного актуального питання стало законодавство України, а також роботи вітчизняних дослідників даної сфері, таких як О.П. Гребельник [2], А.А. Дубиніна [3], В.О. Храмов, Г.С. Гуріна [4] та інші.

Узагальнюючи думки вчених, можемо стверджувати, що *документаційне забезпечення* – це діяльність окремих працівників або підрозділів щодо створення документаційно-інформаційних баз на різних носіях для використання управлінським апаратом у процесі реалізації управління митним підприємством.

Ефективне ведення документації митної сфери полягає, зокрема, в дотриманні встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, який прописаний Митним Кодексом України у ст. 246 [5].

З 18 вересня 2015 року набрав чинності наказ Міністерства фінансів України від 04.08.2015 р. № 693 «Про діяльність митних брокерів» [6]. Цим наказом затверджено «Порядок подання та розгляду заяв і надання дозволу на провадження митної брокерської діяльності та контролю за нею», який регламентує подання та розгляд заяв щодо провадження митної брокерської діяльності, а також надання, переоформлення, анулювання (зупинення) дії дозволу на провадження митної брокерської діяльності та контролю за нею.

Також зазначеним документом затверджено:

- форму заяви про надання/переоформлення дозволу на провадження митної брокерської діяльності;
- форму заяви про анулювання/зупинення дії дозволу на провадження митної брокерської діяльності;
- форму Витягу з реєстру митних брокерів.

Митний брокер – це підприємство, що надає послуги з декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України.

За вчинення правопорушень, пов'язаних з провадженням митної брокерської діяльності, митний брокер несе відповідальність, встановлену митним Кодексом та іншими законами України.

Взаємовідносини митного брокера з особою, яку він представляє, визначаються відповідним договором (Стаття 417 [5]).

Інформація, отримана митним брокером та його працівниками – агентами з митного оформлення від особи, яку представляє митний брокер, у процесі виконання митних формальностей, може використовуватися виключно для цілей виконання цих формальностей (Стаття 419 [5]).

За розголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною, митний брокер та його працівники – агенти з митного оформлення несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства.

Дозвіл на здійснення митної брокерської діяльності, відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі надається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, разом із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту державного кордону.

Інформаційні ресурси митних органів, сформовані на базі документів і відомостей, що подаються при здійсненні митних операцій, а також документів, необхідних для їх здійснення мають обмежений доступ. Порядок формування інформаційних ресурсів і доступу до них визначається законодавством України.

Під *документно-інформаційними ресурсами митних органів* будемо розуміти організовану сукупність документованої інформації, що включає в себе бази даних, створені, оброблені і накопичені в інформаційних системах митних органів. Зрозуміло, що для формування та використання таких ресурсів необхідні фахівці, які будуть компетентними не тільки у галузі митного законодавства України, а й володітимуть навиками організації й управління спеціалізованих масивів документованої інформації саме стосовно зовнішньоекономічної сфери діяльності підприємств.

Інформаційні ресурси митних органів, що стосуються митного законодавства України, є відкритими і загальнодоступними. Загальнодоступні інформаційні ресурси розміщуються на сайтах митних органів України.

Порядок отримання особами інформації, що міститься в інформаційних ресурсах обмеженого доступу митних органів, визначається законодавством України.

Для забезпечення ефективної взаємодії з Державною митною службою України й іншими органами державної влади, які здійснюють

регулювання зовнішньоекономічної діяльності створена *Асоціація митних брокерів України*. Основними напрямками діяльності якої є такі [1]:

- оперативне, регулярне та централізоване забезпечення членів Асоціації нормативними документами стосовно митної справи та зовнішньоекономічної діяльності;
- захист прав і інтересів членів Асоціації в органах державної виконавчої влади;
- узагальнення пропозицій щодо вдосконалення нормативної бази з питань діяльності митних брокерів, митних ліцензійних складів, спільне обговорення проектів нормативно-правових актів;
- створення банку даних митних ліцензійних складів, митних брокерів – членів Асоціації, організація оперативного обміну інформацією між членами Асоціації, пошук нових клієнтів;
- соціально-правові й благодійні акції, спрямовані на вдосконалення ринку митних послуг і митної інфраструктури;
- реклама діяльності членів Асоціації, пошук для них потенційних клієнтів і партнерів як в Україні, так і за її межами;
- курси підготовки й підвищення кваліфікації осіб, уповноважених на декларування, декларантів (допомога випускникам курсів у працевлаштуванні);
- створення банку вакансій (підприємства, яким потрібні на роботу фахівці з митного оформлення).

Завдяки членству в Асоціації учасники отримують можливість брати участь у формуванні та реалізації державної політики через представників Асоціації у консультативно-дорадчих органах (громадських радах, громадських колегіях, радах підприємців тощо), створених при органах законодавчої та виконавчої влади, а також знижки на придбання спеціального програмного забезпечення для митних брокерів і декларантів "MD-Office" і "QDPro".

Отже, підсумовуючи зазначене вище, варто відзначити, що формування документно-інформаційних ресурсів підприємства митної

сфери діяльності потребує фахівців, компетентних у питаннях в галузі митної справи, здатних не тільки спостерігати та реєструвати різні факти господарської діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, але й керувати процесом переміщення товарів через митний кордон України згідно з принципами міжнародної торгівлі і, таким чином, сприяти насиченню ринку України доброякісними товарами і зміцнювати конкурентні позиції вітчизняних виробників продукції та нашої держави на міжнародному рівні.

Література

1. Асоціація митних брокерів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ambu.org.ua>
2. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підручник [Текст] / О. П. Гребельник. — К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 696 с.
3. Дубініна А. А. Митна справа : підручник [Текст] / А.А. Дубініна, С.В. Сорокіна, О. І. Зельніченко. — К. : Центр учбової літератури, 2010. — 320 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підруч. для студ. ВНЗ [Текст] / В.О. Новак, Т.Л. Мостенська, М.Г. Луцький, Г.С. Гуріна, О.В. Ільєнко; Нац. авіац. ун-т, Нац. ун-т харч. технологій. — К. : Кондор, 2012. — 493 с. — бібліогр.: с. 345-354 — укр.
5. Митний кодекс України [Електронний ресурс]. — [Чинний, поточна редакція від 01.01.2017]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
6. Про діяльність митних брокерів : наказ Міністерства фінансів України № 693 від 04.08.2015 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15>